

Урок «Що вивчає "Психологія"? Як Я пізнаю світ? Основні психічні процеси» для 11-го класу (автор Сакун О.А.)

урок №1

Дата проведення:

Клас: 11-А

Тема уроку: Що вивчає "Психологія"? Як Я пізнаю світ?

Основні психічні процеси

Мета уроку: ознайомити учнів із поняттям «психологія», змістом і завданнями курсу; навчити характеризувати основні психічні процеси; розвивати навчально-пізнавальні здібності; формувати позитивне ставлення до оточення.

Тип уроку: комбінований

Обладнання: портрети вчених-психологів, діагностичний тест.

Хід уроку

I. Організаційний момент .

- 1.1 Знайомство з класом. Вправа «Ім'я та епітет».
- 1.2 Обговорення основних вимог взаємодії на уроці.

II. Мотивація та вивчення нового матеріалу.

- 2.1 Повідомлення теми та мети уроку
- 2.2 Поняття «Психології». Історія виникнення.

Психологія (від грец. душа і слово, вчення) - наука про закономірності виникнення і діяльність психіки у людини і вищих тварин, про психічні процеси, які є складовими діяльності та спілкування людей, поведінки тварин.

Психологія - наука про факти, закономірності й механізми психіки як створеного в мозку образу дійсності, на основі та з допомогою якого здійснюється керування поведінкою і діяльністю, які мають у людини особистісний характер.

Вживання слова "психологія" (від давньогрецьких слів "psyche" (душа) і "logia" (розуміння, знання) уперше зафіксовано в західноєвропейських текстах XVI ст. Поступово слово "психологія" ввійшло до буденного вжитку.

Відповідно до першого підходу, психологія має довгу передісторію і коротку історію, яка починається з другої половини XIX століття (Г. Еббінгауз).

Представники другого підходу (М. С. Роговін та ін.):

1-й етап - донаукової (міфологічної) психології - коли панували анімістичні уявлення про душу;

2-й етап - філософської психології - психологія становила собою частину філософії, об'єднана з нею спільним методом (від античності до XIX ст.);

3-й етап - власне наукової психології (др. полов. XIX ст). Цей підхід на сьогодні є найбільш поширеним. Його недоліком є те, що наукова психологія протиставляється усій попередній.

Третій підхід - культурологічний, розвиток психологічної науки розглядається у контексті розвитку людської культури взагалі. Психологія:

- Міфологічного періоду,
- Античності,
- Середньовіччя,
- Відродження,
- епохи Бароко,
- Просвітництва,
- Сцієнтизму (останньої епохи, що бере початок у XIX ст., у якій, до речі, живемо й ми -її назва походить від латинського «scientia» - наука, і відбиває ту рушійну силу, яку має наука у сучасній культурі).

2.3 Об'єкт, предмет, завдання та розділи психології як науки

У процесі становлення психології як науки відбувалася динаміка (зміна) предмета психології.

Перший етап. Часи античності - предметом психології є душа . Родоначальником психології вважається Аристотель.

Другий етап XVII - XIX вв. - предметом психології стає свідомість Р. Декарта, Дж. Локк.

Третій етап 1910-1920 роки предметом психології стає поведінка. Дж. Уотсон.

Четвертий етап 1910 - 1920 роки - предметом психології стає психіка. Психоаналіз - основоположник З. Фрейд. Предметом був зв'язок між свідомістю та несвідомим. Фрейд описав структуру психіки у своїй теорії несвідомого і вперше описав структуру особистості: підсвідомість; свідомість; несвідомість. Зміст несвідомого практично ніколи не переходить у свідомість, цьому заважають захисні механізми особистості. Але іноді, в спотвореному вигляді цей зміст може проявлятися (наприклад у

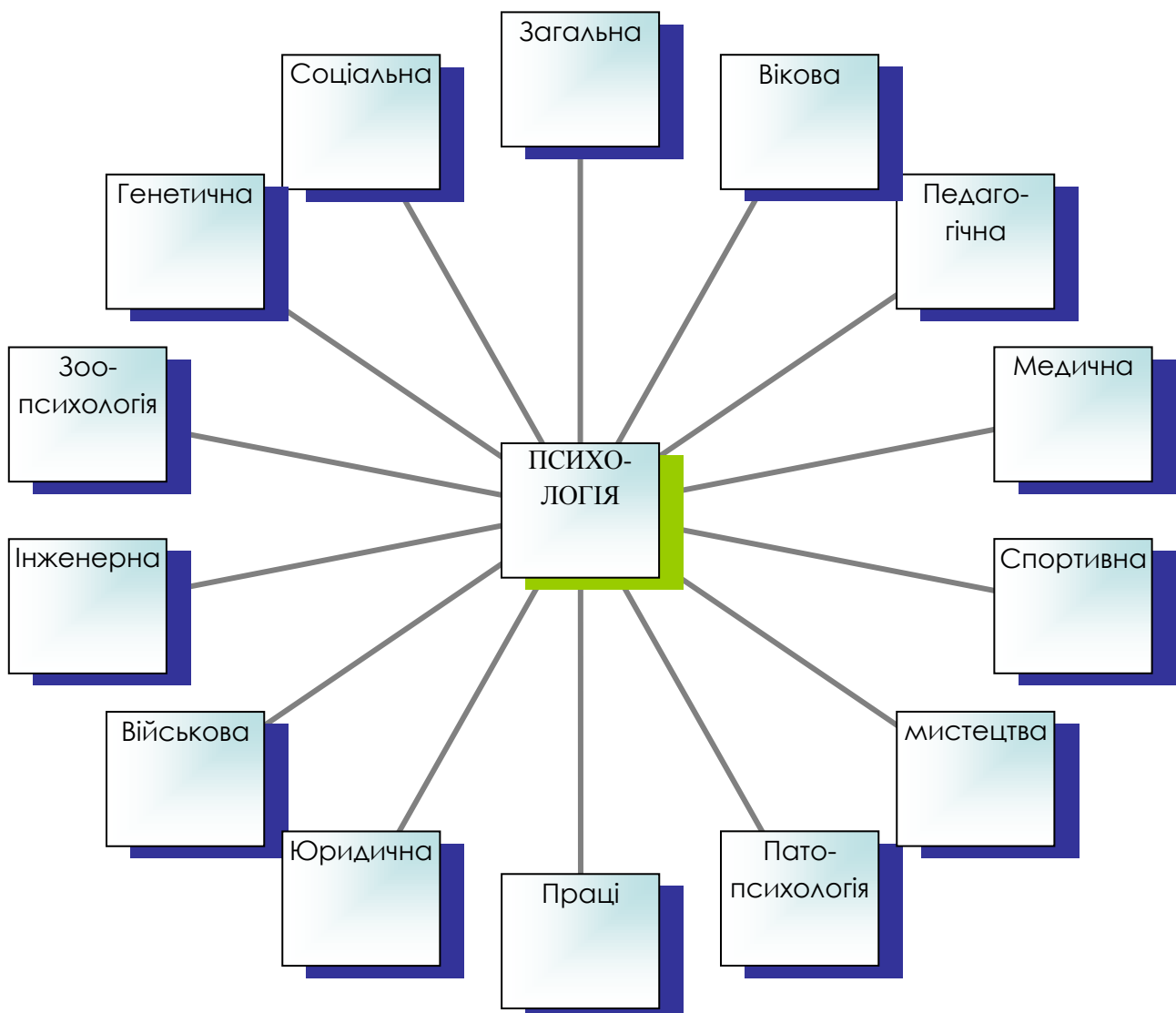
сновидіннях або застереженнях).

Об'єктом вивчення психології є психіка як функція мозку

Предмет психології - закономірності розвитку і проявів психічних явищ та їхні механізми.

Завданням психології, нарівні з вивченням психологічних фактів і закономірностей, є встановлення механізмів психологічної діяльності. Це означає вивчення роботи конкретних анатомо-фізіологічних апаратів, які здійснюють той чи інший психічний процес.

Психологія **вивчає**, яким чином зовнішній вплив переходить до внутрішнього, психічного відображення і стає регулятором нашої діяльності. А також вона вивчає загальні закономірності психічних процесів і своєрідність їхнього протікання в залежності від умов діяльності і від індивідуально-типологічних особливостей людини.

2.4 Зміст курсу

Розділи:

- 1. Психологія пізнання й навчання** (оволодіння знаннями про пізнавальні процеси людини і їх індивідуальні особливості, прийомами засвоєння інформації, розвитку загальних і спеціальних здібностей, мислення, уваги, пам'яті).
- 2. Психологія творчості** (актуалізація творчого ставлення особи до дійсності, її креативного потенціалу за допомогою технік і прийомів розвитку творчої уяви і конструктивного мислення).
- 3. Психологія особистості** (виявлення особистісних рис діяльності і поведінки людей, формування первинних навичок самоаналізу й самоствавлення, усвідомлення власної унікальності, формування відповідального ставлення за додержання суспільно прийнятних форм утвердження власної правоти і самостійності).
- 4. Емоційно-почуттєвий світ людини** (поняття про походження і функціонування людських емоцій та почуттів, вправлення у попередженні і гальмуванні негативних емоцій, стресових станів, розвиток вміння необразливо виражати свої думки і почуття, формування співчуття до інших людей).
- 5. Основи психології спілкування** (формування інтересу до законів суспільного співжиття, до психології іншої людини, засвоєння активного стилю толерантного спілкування, опанування ефективними прийомами індивідуальної та групової взаємодії в різних життєвих ситуаціях).
- 6. Психологія вибору професій** (формування адекватних уявлень про професійні здібності та професійну придатність, навчання прийомам визначення власних професійних здібностей і відповідної оцінки намірів обрати професійне майбутнє).
- 7. Основи ділового та публічного спілкування** (опанування методами встановлення ділових контактів, прийомами самопрезентації, та співробітництва; психологічна сутність та технології перековувальної комунікації, пропаганди, агітації; техніки впливу на виборців у ході політичних кампаній).

2.5 Загальна характеристика основних психічних процесів

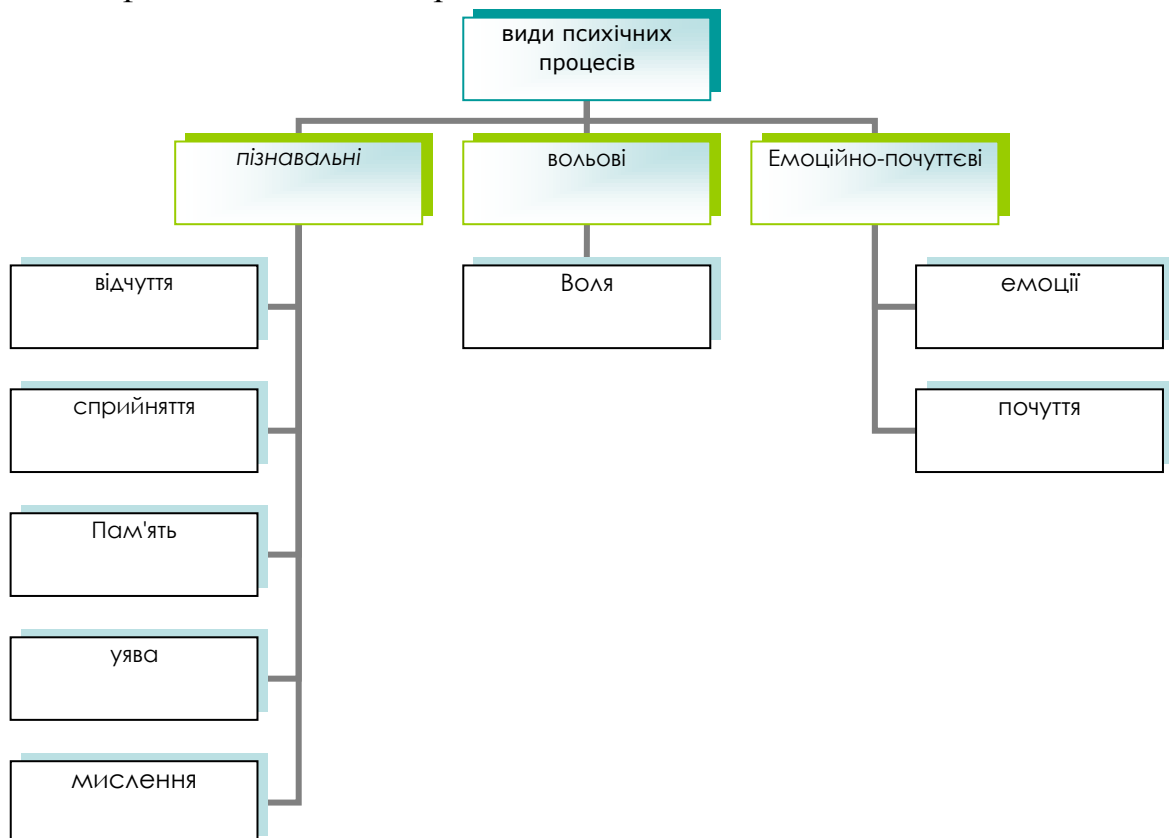
Психічні процеси - різні форми єдиного, цілісного відображення суб'єктом об'єктивної дійсності.

Психічні процеси представляють собою вихідну групу психічних явищ: на їх основі формуються психічні образи.

Психічні процеси є активною взаємодією суб'єкта з об'єктом відображення, системою специфічних дій, спрямованих на його пізнання і взаємодію з ним.

Взаємозв'язок психічних процесів виражається, наприклад, у тім, що сприйняття неможливо без пам'яті, запам'ятовування неможливо без сприйняття, а увага неможлива без мислення.

2.6 Класифікація психічних процесів.

Психічна діяльність людини - це сукупність пізнавальних, вольових і емоційних процесів.

III. Практичне завдання.

На основі тесту «Психологічний портрет за ключовими словами» визначити свій:

- спосіб взаємодії з навколишнім світом;
- спосіб сприйняття інформації;
- спосіб прийняття рішень.

IV. Домашнє завдання.

Вивчити теоретичний матеріал конспекту.

V. Рефлексія уроку.